

'Talkshow Rita' komt naar Van der Werff

'Mevrouw Verdonk, u bent een geschenk uit de hemel!'

door Wilfred Simons
en Rob van Oijen

LEIDEN - Wouter Bos kreeg als eerste een veeg uit de pan van Rita Verdonk, die gisteravond een bezoek bracht aan de VVD in de Leidse regio. Zijn voorstel om belasting te heffen op de inkomens van 65+'ers, vond geen genade bij de altijd duidelijke VVD-voorzitter. „Ik vind dat gewoon principieel niet kunnen. Die mensen hebben jaren gespaard voor hun AOW en dan zeg je niet: 'bedankt voor het sparen, maar nu komen wij eerst even langs'.”

Vergrijzing is in de ogen van de kandidaat-lijsttrekker van de VVD ook niet 'de donderwolk' zoals die vaak wordt voorgesteld. „Er zijn heel veel mensen die nog graag na hun 65ste willen doorwerken. Zwaar werk verdwijnt door automatisering en outsourcing naar India en China.” Bovendien, dames en heren, wordt heel veel overheidswerk in Nederland drievoudig gedaan: door rijk, provincie en gemeente. Dat kan wel wat minder en dan blijft er genoeg geld over voor de AOW.

Een gemengd publiek verzamelde zich gisteren in de achterzaal van Stadscafé Van der Werff aan de Leidse Steenstraat. Tegen 20.30 uur loopt de bruine zaal vol met studenten, casual en keurig geklede dames en heren, fotografen en journalisten. Twee lijfwachten met oortjes en microfoontjes bewaken de voor- en achteringang van het café. Ze willen niet zeggen welke route Verdonk neemt.

De spanning loopt op, maar even na 20.30 uur stapt ze zo-

Het was gisteravond 'talkshow Rita' in Stadscafé Van der Werff. De VVD-bewindsvrouw gaf de microfoon niet meer uit handen, nadat ze hem eenmaal te pakken had gekregen. Foto: Hielco Kuipers

maar, haast plompverloren binnen. Ze draagt een jasje met patte d'oie-motief, een zwarte kokerrok en Katrien Duckpumps. Het koele, strenge, charismatische uiterlijk van de televisie ontbreekt. Eerder is zij tamelijk klein en een beetje gezet. Ze neemt wél meteen het initiatief in handen. Ze krijgt een microfoon in de hand, die ze de rest van de avond niet meer afstaat. „Je kunt hem uit mijn handen proberen te rukken, maar dat gaat echt niet lukken.”

De avond heeft veel weg van een 'talkshow Rita'. Na een kort levensverhaal en een uiteenzetting van haar politieke standpunten, 'hard met een hart', loopt ze naar de mensen toe die haar een vraag willen stellen. Haar boodschap is duidelijk: minder regels, weg met de managers in de zorg en het onderwijs, handen aan het bed, onderwijzers in de klas, agenten op straat. „Laatst deed ik aangifte omdat ik was bespuugd, nou dat duurde twee uur. De

agent was zenuwachtig en drukte op de verkeerde knoppen. Ik zeg: laat zo'n man op straat lopen en stel een mevrouw aan, een meneer mag ook, die de aangifte opneemt.” Achter elk VVD-lid staan man, vrouw en kinderen. Zij loeren over de schouder van het partijlid mee bij de keuze die hij of zij op 24 mei moet maken. Een lid uit Roelofarendsveen wil wel Verdonk stemmen, maar 'zijn dochters vinden haar zo streng'. Is de minister van vreemdelin-

genzaken ook nog wel een beetje lief? Verdonk noemt zichzelf 'niet blind voor menselijk leed'. De VVD is een sociale partij, die zorgt voor mensen 'die niet mee kunnen doen'. En dan de 'schrijvende gevallen', asielzoekers die al jaren op een verblijfsvergunning wachten. Zevenhonderd, achthonderd dossiers heeft ze 's avonds op de bank al bij haar man doorgenomen, ze leest ze en beslist. Nou? „Ik zal het mijn dochters overbrengen”, zegt de Vener timide.

De temperatuur en de sfeer in de achterzaal van Van der Werff lopen gelijk op. Niemand maakt het Verdonk erg moeilijk, zelfs als zij een vraag over het hoger onderwijs niet goed kan beantwoorden. Ze rept over 'deskundigen die haar moeten bijstaan', maar zelfs de SP'ers, PvdA'ers en GroenLinksers in de zaal leggen haar het vuur niet na aan de schenen. Nee, de man die Verdonk prijst, begrijpt de sfeer beter. „Dankzij u heeft de VVD weer spirit en zijn wij weer een partij die weet hoe te varen”, roept hij onder bijval. „Mevrouw Verdonk, u bent een geschenk uit de hemel!”

Een mens zou zeggen dat de verkiezingsstrijd tussen Rutte en Verdonk de VVD splijt, maar sommige aanwezigen zijn toch bezorgd over de 'polariserende werking' van het Kamerlid Ayaan Hirsi Ali. Verdonk spreekt deze vraagsteller streng en belerend toe. „Mevrouw Hirsi Ali krijgt van mij een grote pluim!”, dondert Verdonk. „Zij stelt vragen die niemand in Nederland stelt en bekoopt dat met veel meer beveiliging dan ik. Zo, dat ben ik kwijt.”